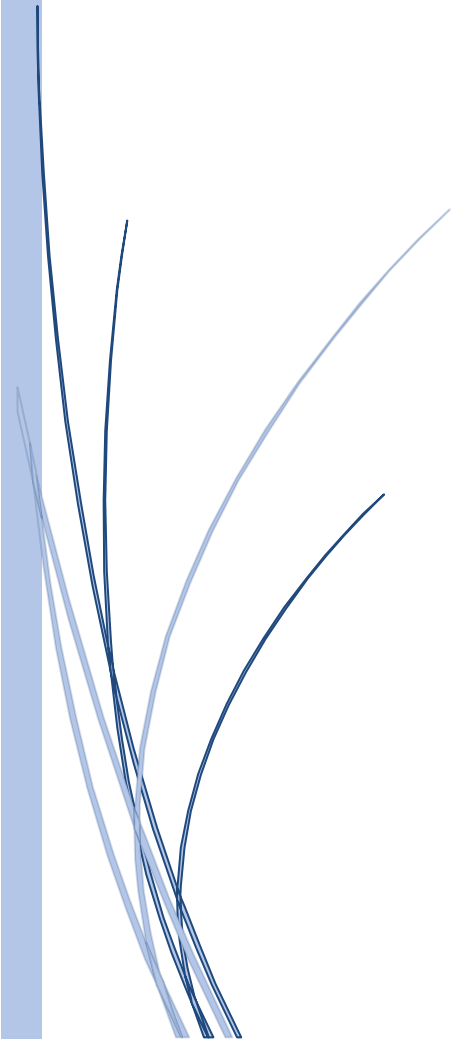

Bundel eindtermen BG – eerste graad

Economie

Economische en financiële competenties 1ste graad A/B stroom

Inzicht ontwikkelen in consumptiegedrag, inkomensverwerving en financiële producten om budgettaire gevolgen op korte en lange termijn in te schatten.

Drie eindtermen i.v.m. de bouwsteen betreffende consumptiegedrag, inkomensverwerving en financiële producten werden geselecteerd als eindtermen basisgeletterdheid.

Voor eindterm 11.1 en 11.2 is er in de basisgeletterdheid een aanpassing van het cognitief beheersingsniveau en de context. Eindterm 11.3 werd ongewijzigd overgenomen uit de B-stroom:

Bijgevolg omvat de basisgeletterdheid:

- het begrijpen en verklaren van keuzes in persoonlijke aankopen rekening houdend met zijn/haar behoeften en beïnvloedende factoren (Eindterm 11.1 basisgeletterdheid);
- het begrijpen en verklaren van veiligheid, risico's en kosten bij het gebruik van betaalmiddelen en verkoopkanalen (Eindterm 11.2 basisgeletterdheid);
- het maken van persoonlijke budgettaire keuzes rekening houdend met een eigen budget en een gezinsbudget (Eindterm 11.3 basisgeletterdheid).

BG 11.1	De leerling verklaart zijn keuzegedrag bij aankopen rekening houdend met zijn behoeften en beïnvloedende factoren.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Inzicht ontwikkelen in consumptiegedrag, inkomensverwerving en financiële producten om budgettaire gevolgen op korte en lange termijn in te schatten.	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Reële en gecreëerde behoeften - Factoren die het koopgedrag beïnvloeden zoals prijs met inbegrip van bijkomende kosten, beschikbare middelen, status, reclame, verkoopspatiïken, peers, media, sociale media, milieu- en sociale aspecten Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau begrijpen

BG 11.2	De leerling licht de veiligheid, risico's en kosten verbonden aan het gebruik van betaalmiddelen en verkoopkanalen toe.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Inzicht ontwikkelen in consumptiegedrag, inkomensverwerving en financiële producten om budgettaire gevolgen op korte en lange termijn in te schatten.	<p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Conceptuele kennis - Werking, kosten, fraude en veiligheid bij courante betaalmiddelen en courante verkoopkanalen - Strategieën om bedrog en fraude te voorkomen, te herkennen en adequaat te reageren <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau begrijpen</p>

BG 11.3	De leerling maakt budgettaire keuzes voor zichzelf rekening houdend met een eigen budget en een gezinsbudget.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Inzicht ontwikkelen in consumptiegedrag, inkomensverwerving en financiële producten om budgettaire gevolgen op korte en lange termijn in te schatten.	<p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Conceptuele kennis - Persoonlijk en gezinsbudget: inkomsten en uitgaven op korte en lange termijn - Lenen, sparen, schuld - Documenten voor een eenvoudig persoonlijk administratiebeheer zoals kastickets, rekeninguittreksels, garantiebewijzen, contracten, abonnementen * Procedurele kennis - Stappen voor het beheren en bewaren van een persoonlijke administratie <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau evalueren</p> <p>Affectieve dimensie^o: Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten</p>

Wiskunde

Competenties inzake wiskunde, exacte wetenschappen en technologie 1ste graad A/B stroom

Inzicht ontwikkelen in en omgaan met getallen en hoeveelheden: getallenleer

Eindterm BG 6.1 beoogt dat de leerling met behulp van ICT (GSM, computersoftware, zakrekenmachine,...) bewerkingen met natuurlijke getallen en positieve decimale getallen met maximaal 2 cijfers na de komma kan uitvoeren in realistische situaties. Dit kan bijvoorbeeld het berekenen van een reductie in de solden zijn, de aankoopprijs per koper berekenen in geval van een gezamenlijke aankoop, ... Hierbij is het nuttig dat men vooraf de grootte-orde van het resultaat van de bewerking kan schatten zodat de leerling een realistisch idee heeft van het resultaat. Ook het zinvol afronden van het resultaat van een bewerking is noodzakelijk. Indien berekend werd dat bijvoorbeeld 6,23 potten verf nodig zijn om een ruimte te schilderen, is het aangewezen om 7 potten verf te kopen in plaats van 6.

BG 6.1	De leerling voert met behulp van ICT bewerkingen uit in functionele contexten.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Inzicht ontwikkelen in en omgaan met getallen en hoeveelheden: getallenleer.	Met inbegrip van kennis <ul style="list-style-type: none"> * Conceptuele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Getallen: grootte-orde, natuurlijke en negatieve getallen, eenvoudige procenten en breuken * Procedurele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Optelling, aftrekking, vermenigvuldiging, deling met natuurlijke getallen en positieve decimale getallen met maximaal 2 cijfers na de komma - Berekening met procenten - Strategieën om handig te rekenen met natuurlijke getallen en positieve decimale getallen met maximaal 2 cijfers na de komma in herkenbare functionele situaties - Schatting van grootte-orde van resultaten - Zinvolle afronding Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen

In de huidige maatschappij wordt informatie veelal voorgesteld in tabellen. Denk bijvoorbeeld aan een uurschema van het openbaar vervoer, eenheidsprijzen van verschillende soorten materialen in een doe-het-zelf zaak, ... Eindterm BG 6.2 heeft als doelstelling dat de leerling deze informatie kan gebruiken. Dit betekent de tabel juist lezen, de gegevens juist interpreteren en indien nodig bewerkingen uitvoeren op de gegevens met behulp van ICT.

BG 6.2	De leerling gebruikt informatie uit eenvoudige tabellen in functionele contexten.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Inzicht ontwikkelen in en omgaan met getallen en hoeveelheden: getallenleer.	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Getallen: grootte-orde, natuurlijke en negatieve getallen, eenvoudige procenten en breuken * Procedurele kennis: - Interpretatie van gegevens - Vergelijking van gegevens - Bewerkingen met ICT in functie van informatieverwerking Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen

Daarnaast is het gebruik van maatgetallen en eenheden van lengte, oppervlakte, volume, tijd en massa essentieel in het dagelijks leven (eindterm BG 6.3). De leerling moet in staat zijn om in een realistische context de juiste eenheid met de juiste grootte te gebruiken alsook een maatbesef hebben van deze grootheden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de duur van een film uitdrukken in uren of minuten en niet in kilometer maar ook niet in seconden en dat een film doorgaans 2 uren duurt en geen 5 uren.

BG 6.3	De leerling gebruikt maatgetallen en eenheden van grootheden in functionele contexten.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Inzicht ontwikkelen in en omgaan met getallen en hoeveelheden: getallenleer.	<p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Feitenkennis <ul style="list-style-type: none"> - Courante eenheden voor tijd, lengte, oppervlakte, inhoud/volume en massa: uren, minuten, seconden, kilometer, meter, centimeter, millimeter, liter, deciliter, centiliter, milliliter, vierkante meter, kubieke meter, kilogram, gram * Conceptuele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Onderscheid tussen lengte, oppervlakte en inhoud/volume - Grootte-orde en maatsbesef van grootheden horende bij lengte, oppervlakte, inhoud/volume, tijd, massa * Procedurele kennis: <ul style="list-style-type: none"> - Interpretatie en bepaling van eenheden - Bepaling van lengte, tijd, massa - Bewerkingen met ICT - Schatting van grootte-orde van resultaten - Zinvolle afronding <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen</p>

Inzicht ontwikkelen in en omgaan met ruimte en vorm: meetkunde en metend rekenen

Eindterm BG 6.4 heeft als doel dat de leerling vlakke figuren, ruimtefiguren en meetkundige relaties in functionele contexten herkent. Het herkennen van het feit dat de muren van een huis loodrecht op het oppervlak staan, dat de wanden van een kast normaliter evenwijdig zijn ten opzichte van elkaar, dat het wiel van een fiets geen bol is maar een cirkel, ...

BG 6.4	De leerling herkent meetkundige objecten en meetkundige relaties in functionele contexten.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Inzicht ontwikkelen in en omgaan met ruimte en vorm: meetkunde en metend rekenen	<p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Conceptuele kennis - Onderscheid tussen vlakke figuren en ruimtefiguren - Meetkundige relaties in het vlak: loodrechte hoeken, evenwijdige rechten - Meetkundige objecten: driehoek, vierhoek (vierkant en rechthoek), cirkel, balk, kubus, bol <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau onthouden</p>

Een veelvoorkomende vlakke figuur is de rechthoek. Denk maar aan de vorm van een tafelloppervlak, de wanden van kasten, de vorm van een voetbalveld, ... Het berekenen van de omtrek en oppervlakte van een rechthoek met gegeven formule behoort dan ook tot de basisgeletterdheid wiskunde. (Eindterm BG 6.5)

BG 6.5	De leerling berekent omtrek en oppervlakte van een rechthoek in functionele contexten.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Inzicht ontwikkelen in en omgaan met ruimte en vorm: meetkunde en metend rekenen	<p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Conceptuele kennis - Omtrek en oppervlakte * Procedurele kennis - Omtrek en oppervlakte van een rechthoek met gegeven formule, lengte en breedte - Bewerkingen met ICT <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen</p>

Inzicht ontwikkelen in en omgaan met relatie en verandering: zoals algebra, analyse en discrete structuren

In eindterm BG 6.6 moet de leerling in staat zijn om verhoudingstabellen te gebruiken in realistische contexten. Wanneer bijvoorbeeld in een kookboek een recept staat voor 2 personen kan de leerling met een gegeven verhoudingstabel de benodigde ingrediënten omrekenen naar bijvoorbeeld een recept voor 5 personen.

BG 6.6	De leerling gebruikt wiskundige verhoudingen in functionele contexten.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Inzicht ontwikkelen in en omgaan met relatie en verandering: zoals algebra, analyse en discrete structuren	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Gelijkwaardige wiskundige verhoudingen * Procedurele kennis: - Verhoudingstabel - Bewerkingen met ICT Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen

Inzicht ontwikkelen in en omgaan met data en onzekerheid: zoals kansrekenen en statistiek.

Naar analogie met eindterm BG 6.2 wordt informatie in het dagelijks leven ook weergegeven met behulp van diagrammen. Om maatschappelijk te kunnen functioneren is het belangrijk om informatie uit deze diagrammen te halen (eindterm BG 6.7). Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het aflezen van een temperatuur uit een lijndiagram dat de temperatuurschommelingen over een bepaalde periode weergeeft, het vergelijken van de afgelezen waarde met een andere waarde in hetzelfde diagram, het kunnen aflezen van een 'spie' uit een cirkeldiagram, ...

BG 6.7	De leerling haalt informatie uit diagrammen in functionele contexten.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Inzicht ontwikkelen in en omgaan met data en onzekerheid: zoals kansrekenen en statistiek	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Staafdiagram, cirkeldiagram, lijndiagram * Procedurele kennis - Waarden aflezen - Interpretatie van gegevens Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen

Nederlands

Competenties in het Nederlands 1ste graad A/B stroom

Voor Competenties in het Nederlands werden drie eindtermen geselecteerd die minimaal noodzakelijk zijn om zelfstandig te kunnen functioneren in de maatschappij: één over receptie (lezen en luisteren), één over productie (schrijven en spreken) en één over interactie.

Leerlingen die deze drie eindtermen bereiken, zijn in staat om deel te nemen aan het maatschappelijke leven voor wat hun communicatieve competenties betreft. Zowel de mondelinge als schriftelijke communicatie komen aan bod. Omdat de kenniselementen en de tekstkenmerken tussen de schriftelijke en mondelinge vaardigheden sterk overlappen, is ervoor gekozen om telkens één gemeenschappelijke eindterm te formuleren.

In de drie eindtermen staat doelgerichte communicatie centraal. 'Doelgericht' betekent dat de diepte en de aard van de verwerking van de tekst (receptief) en de kwaliteit van de tekst (productief) worden afgemeten aan de mate waarin het doel vlot, succesvol en gepast is bereikt. Voor de precieze invulling van wat onder 'doelgericht' verstaan wordt, verwijzen we naar de kolom met kenniselementen en tekstkenmerken.

Zeker voor basisgeletterdheid is het van belang dat het functionele aspect van taal op de voorgrond staat. Functioneel taalgebruik (zowel receptief, productief als interactief) stelt de context centraal.

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties.

De eerste eindterm focust op het achterhalen van het onderwerp en relevante informatie uit geschreven en gesproken niet-fictionele teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie (Eindterm 2.1 basisgeletterdheid).

In functie van maatschappelijke participatie zijn vooral niet-fictionele teksten van belang. Die bepalen in welke mate taalgebruikers bijvoorbeeld toegang krijgen tot maatschappelijke diensten en faciliteiten. Het is essentieel dat de leerling het onderwerp kan bepalen van een tekst (globaal lezen) en er informatie uit kan halen die voor hem op dat moment van belang is (intensief lezen).

Het niveau van de teksten wordt bepaald door de tekstkenmerken. Onder informatieve teksten worden teksten verstaan waarin voornamelijk feitelijke informatie wordt meegedeeld. Persuasieve teksten zijn teksten waarin men iemands gedachten, mening of ideeën wil beïnvloeden. Opiniërende teksten zijn teksten waarin de schrijver of spreker een mening of standpunt geeft. Prescriptieve teksten hebben als doel het handelen van de ontvanger te sturen. Narratieve teksten tot slot zijn verhalende teksten. Hoewel binnen eenzelfde tekstsoort verschillende moeilijkheidsgraden mogelijk zijn, kan men toch stellen dat

bepaalde tekstsoorten doorgaans moeilijker zijn dan andere. Hierbij dient ook opgemerkt te worden dat eenzelfde tekst vaak onder verschillende tekstsoorten kan vallen.

BG 2.1	De leerling haalt het onderwerp en relevante informatie uit geschreven en gesproken niet-fictionele teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	<p>Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties.</p>	<p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Feitenkennis - Woordenschat: frequente woorden, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik * Conceptuele kennis - Tekststructuur, titels * Procedurele kennis - Strategieën: tekststructuur en titels herkennen, rekening houden met lees- en luisterdoel, voorkennis activeren, visuele ondersteunende elementen gebruiken, vragen stellen, talige hulpmiddelen gebruiken, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden via taalverwantschap <p>Met inbegrip van tekstkenmerken</p> <ul style="list-style-type: none"> * Eenvoudige, herkenbare, expliciet aangegeven structuur * Lage informatiedichtheid * Voornamelijk Standaardnederlands, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik, voornamelijk frequente woorden * Grote samenhang * Concrete en herkenbare inhoud * Eenvoudige zinsbouw * Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief (bijkomend voor schriftelijke receptie) * Duidelijke lay-out (bijkomend voor mondelinge receptie) * Laag tot normaal spreektempo <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau analyseren</p>

De tweede eindterm doelt op de productie van schriftelijke en mondelinge teksten in functie van doelgerichte communicatie (Eindterm 2.2 basisgeletterdheid). De criteria die daarbij opgesomd worden, hebben betrekking op de tekst die de leerling zelf produceert. Het zijn met andere woorden kwalitatieve criteria waaraan het eindproduct moet voldoen. Naar analogie met de receptieve vaardigheden zijn bij de productieve vaardigheden ook de schriftelijke en mondelinge vaardigheid in één eindterm geïntegreerd. De teksten die de leerling produceert worden ook getoetst aan het criterium dat de uitspraak, de woordkeuze, de zinsbouw, de spelling, het register en de lichaamstaal het overbrengen van de boodschap niet in de weg staan.

BG 2.2	De leerling produceert schriftelijke en mondelinge teksten in functie van doelgerichte communicatie.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties.	<p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Feitenkennis - Woordenschat: frequente woorden, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik * Conceptuele kennis - Taalgedragsconventies en registers - Effecten van non-verbaal gedrag * Procedurele kennis - Strategieën: rekening houden met spreek- en schrijfdoel, voorkennis activeren, rekening houden met ontvanger, talige hulpmiddelen gebruiken - Gebruik van taalgedragsconventies en registers - Spelling van frequente woorden - Uitspraak van hoogfrequente klanken en klankencombinaties - Gebruik van eenvoudige grammaticale constructies en zinspatronen (zoals meervoud, volgorde van persoonsvorm en onderwerp in een hoofdzin) <p>Met inbegrip van tekstkenmerken</p> <ul style="list-style-type: none"> * Eenvoudige tekststructuur * Redelijk herkenbare samenhang * Concrete inhoud * Tekstsoorten: informatief, opiniërend, prescriptief * Uitspraak, woordkeuze, zinsbouw, spelling, register en lichaamstaal mogen enkel afwijken zolang ze het overbrengen van de boodschap niet in de weg staan <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau creëren</p>

De derde eindterm gaat over de deelname aan mondelinge en schriftelijke interactie in functie van doelgerichte communicatie (Eindterm 2.3 basisgeletterdheid). Omdat voor interactie zowel receptieve als productieve vaardigheden vereist zijn en omdat er specifiek interactieve strategieën onderscheiden kunnen worden, is er een apart eindterm geformuleerd. Daarbij kan het zowel om uitwisseling van persoonlijke boodschappen als om feitelijke informatie gaan, telkens zowel van schriftelijke als van mondelinge aard. Voor de tekstkenmerken en ondersteunende kennis wordt verwezen naar de eindtermen basisgeletterdheid 2.1 en 2.2. Enkel de specifieke interactie-strategieën worden hier als extra vermeld.

BG 2.3	De leerling neemt deel aan mondelinge en schriftelijke interactie in functie van doelgerichte communicatie.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties.	<p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Feitenkennis <ul style="list-style-type: none"> - Zie opsomming bij eindtermen BG 2.1 en BG 2.2 * Conceptuele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Zie opsomming bij eindtermen BG 2.1 en BG 2.2 * Procedurele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Strategieën: inspelen op wat de ander zegt of schrijft, de ander laten uitspreken, op een gepaste manier het woord vragen of nemen, elementen van lichaamstaal en intonatie herkennen en zelf inzetten, het register afstemmen op de gesprekspartner/correspondent zodat de interactie mogelijk blijft, talige hulpmiddelen gebruiken, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden via taalverwantschap <p>Met inbegrip van tekstkenmerken</p> <ul style="list-style-type: none"> * Zie opsomming bij eindtermen BG 2.1 en BG 2.2 <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau creëren</p>

ICT en media

Digitale competentie 1ste graad A/B stroom

Digitale media en toepassingen gebruiken om te creëren, te participeren en te interageren.

Digitaal inhouden kunnen creëren en delen in functionele contexten (Eindterm 4.1 basisgeletterdheid) is in het kader van het leren en de zelfontplooiing van de leerling fundamenteel. Veertienjarigen communiceren in grote mate op een digitale wijze en participeren via digitale media en toepassingen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten (Eindterm 4.2 basisgeletterdheid).

Zij die niet over deze digitale vaardigheden beschikken dreigen in een maatschappij die steeds verder digitaliseert uit de boot te vallen. Bovendien zijn zowel private als publieke instellingen in hoge mate bezig hun dienstverlening te digitaliseren, waardoor burgers dus steeds meer afhankelijk worden van de technologische vernieuwingen.

BG 4.1	De leerling demonstreert in functionele contexten basisvaardigheden om digitaal inhouden te creëren en te delen.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Digitale media en toepassingen gebruiken om te creëren, te participeren en te interageren.	<p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Conceptuele kennis - Digitale media en toepassingen om digitaal inhouden te creëren zoals online- en offline tekstverwerking, rekenapp, digitale beeldverwerking, grafische programmeertaal - Digitale media en toepassingen om digitaal inhouden te delen zoals browsers, elektronische mail, courante sociale mediatoeepassingen, cloud toepassingen * Procedurele kennis - Digitale media en toepassingen om digitaal inhouden te creëren en te delen <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen</p>

BG 4.2	De leerling demonstreert in functionele contexten basisvaardigheden om digitaal te communiceren en te participeren.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Digitale media en toepassingen gebruiken om te creëren, te participeren en te interageren.	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Digitale media en toepassingen om digitaal te communiceren en te participeren aan initiatieven zoals elektronische mail, chat en messaging toepassingen, sociale mediatoepassingen, cloud toepassingen * Procedurele kennis - Digitale media en toepassingen om digitaal te communiceren en te participeren Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen

Computationeel denken 1ste graad A/B stroom

Computationeel denken en handelen.

Met eindterm basisgeletterdheid 4.3. laten we de leerling een basis aan kennis verwerven om onderliggende werkingsprincipes van de digitale technologie te begrijpen in functionele contexten. Een leerling dient op die leeftijd hardware (mobiele telefoon, tablet, PC,...), besturingssystemen, toepassingen en digitale media probleemloos van elkaar te kunnen onderscheiden wil zij of hij kritisch en bewust kunnen participeren aan de digitale maatschappij. Ze dienen te begrijpen wat input, verwerking en output betekenen in het kader van digitaal handelen en hoe de communicatie tussen digitale systemen (bijvoorbeeld het internet, de communicatie tussen tablet en printer) verloopt.

BG 4.3	De leerling herkent in functionele contexten bouwstenen van digitale systemen.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Computationeel denken en handelen.	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Bouwstenen van een digitaal systeem > Input verwerking output > Binair > Hardware > Digitale media zoals dataformaat > Digitale toepassingen zoals tekstverwerking, multi-media verwerking, game > Besturingssysteem - Informatieverwerkende systemen en communicatie tussen deze systemen Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau onthouden

Ervaren hoe een computer werkt en het belang van algoritmen hierin inzien en inzien hoe de computer met informatie omgaat zijn fundamenteel om vat te krijgen op de technologie die steeds verder ons leven binnendringt (Eindterm 4.4 basisgeletterdheid).

BG 4.4	De leerling past in functionele contexten een aangereikt algoritme toe om een probleem digitaal en niet-digitaal op te lossen.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Computationeel denken en handelen.	Met inbegrip van kennis * Procedurele kennis - Principes van computationeel denken: decompositie, patroonherkenning, abstractie, algoritme - Principes van digitale representatie van informatie - Principes van debuggen (testen en bijsturen) Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen

Mediawijsheid 1ste graad A/B stroom

Verantwoord, kritisch en ethisch omgaan met digitale en niet digitale media en informatie.

De eindterm basisgeletterdheid 4.5. stuurt aan op het initiëren van digitaal handelen waaraan elke burger gebonden is. De privacy van anderen respecteren en auteurs- en portretrecht naleven geldt ook voor een veertienjarige.

Onze digitale maatschappij biedt heel veel mogelijkheden die door een leerling ingezet kunnen worden voor zijn leren en zijn persoonlijke ontplooiing. Welke digitale media en toepassingen ze hiervoor best verwerven en inzetten in functie van het doel dat ze willen bereiken is een basisvaardigheid in deze maatschappij. Bewust zijn van de invloed van zijn mediagebruik op eigen en andermans mentale en fysieke gezondheid en oog hebben voor beveiligingsrisico's en privacyaspecten die eigen zijn aan hun leeftijdsgroep wapenen de leerling in het omgaan met deze digitale media en toepassingen (Eindterm 4.6 basisgeletterdheid).

BG 4.5	De leerling past in functionele contexten aangereikte regels van de digitale wereld toe.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Verantwoord, kritisch en ethisch omgaan met digitale en niet-digitale media en informatie.	<p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Procedurele kennis - Privacyregels - Principes van auteurs- en portretrecht - Ethisch en sociaal aanvaardbare gedragsregels binnen de context van het medium, het publiek en de wettelijke bepalingen <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen</p> <p>Affectieve dimensie^o: Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten</p>

BG 4.6	De leerling evalueert in functionele contexten de mogelijkheden en risico's van eigen mediagedrag.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Verantwoord, kritisch en ethisch omgaan met digitale en niet-digitale media en informatie.	<p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Procedurele kennis - Beveiligingsrisico's en privacyaspecten eigen aan de leeftijdsgroep - Digitale media en toepassingen in functie van eigen doelen - Beheer digitale identiteit (e-identiteit en e-reputatie) * Metacognitieve kennis - Eigen mediagedrag <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau evalueren</p> <p>Affectieve dimensie^o: Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten</p>

Informatievaardigheden 1ste graad A/B stroom

Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces.

In de huidige informatiemaatschappij is het belangrijk dat leerlingen informatievaardig zijn zodat zij als volwaardige burger aan de maatschappij kunnen participeren. Het is dan ook noodzakelijk dat leerlingen vaardigheden aangeleerd worden zodat zij efficiënt en effectief informatie kunnen verwerven en verwerken in functionele contexten. Om dit te bereiken zijn een aantal eindtermen afgebakend als eindtermen basisgeletterdheid.

Bij het zoeken van digitale informatie moeten leerlingen eerst en vooral een zicht hebben op hun informatiebehoefte. Leerlingen beschikken al op relatief jonge leeftijd over zoekvaardigheden voor internet, maar gaan nog te weinig kritisch om met de resultaten van zoekmachines en teksten op websites. Zij hebben het vaak nog moeilijk met het formuleren van goede zoekvragen en het systematisch zoeken.

Om doelgericht informatie te verwerven moeten leerlingen, aan de hand van een aangereikte zoekstrategie, digitale bronnen en informatie kunnen selecteren zodat zij een aangereikte informatievraag kunnen beantwoorden (Eindterm 13.1 Basisgeletterdheid). Hierdoor kunnen zij zich een weg banen in de vele informatie die via verschillende kanalen aangeboden worden.

BG 13.1	De leerling hanteert in functionele contexten een aangereikte zoekstrategie bij het selecteren van digitale bronnen en informatie om een aangereikte informatievraag te beantwoorden.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces.	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Soorten bronnen zoals internet, tijdschrift, encyclopedie, boek * Procedurele kennis - Zoekstrategieën voor bronnen zoals trefwoord, synoniem, auteur - Zoekstrategieën voor informatie zoals structuur van informatie, verhouding globaal - detail Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen

De leerlingen maken tegenwoordig vaak intensief gebruik van een breed scala aan interactieve media. Niet alle informatie die in deze media terug te vinden is, is waardevol. Om een informatievraag effectief te kunnen beantwoorden is het essentieel dat leerlingen de geselecteerde bronnen en informatie aan de hand van aangereikte richtvragen op bruikbaarheid, correctheid en betrouwbaarheid kunnen beoordelen (Eindterm 13.2 Basisgeletterdheid).

BG 13.2	De leerling beoordeelt in functionele contexten en aan de hand van aangereikte richtvragen de geselecteerde digitale bronnen en informatie op bruikbaarheid, correctheid en betrouwbaarheid.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces.	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Bruikbaarheid, correctheid en betrouwbaarheid - Soorten bronnen zoals internet, tijdschrift, encyclopedie, boek Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau evalueren

De gevonden informatie moet finaal een antwoord kunnen bieden op de informatievraag waardoor het noodzakelijk is dat de leerlingen leren om informatie uit één of een beperkt aantal bronnen doelgericht te verwerken. Om dit te realiseren moeten leerlingen beschikken over volgende informatievaardigheden: selecteren, analyseren en concluderen. (Eindterm 13.3 Basisgeletterdheid).

BG 13.3	De leerling verwerkt in functionele contexten digitale informatie uit één of een beperkt aantal bronnen om een antwoord te geven op een informatievraag.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces.	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Soorten methodes om digitale informatie te verwerken: selecteren, analyseren en concluderen * Procedurele kennis - Methodes om digitale informatie te verwerken: selecteren, analyseren en concluderen Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau analyseren

Om de gevonden informatie opnieuw te kunnen raadplegen is het nodig dat deze informatie teruggevonden kan worden. Daarom moeten de leerlingen de digitale informatie kunnen beheren. Dit betekent dat leerlingen deze informatie elektronisch moeten kunnen klasseren. Voor de basisgeletterdheid wordt hen hiervoor een structuur aangereikt (Eindterm 13.4 Basisgeletterdheid).

BG 13.4	De leerling beheert in functionele contexten informatie digitaal volgens een aangereikte structuur.	
	Bouwsteen	Kennis en dimensies
	Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces.	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Soorten digitale bewaarstechnieken zoals stick, cloud, bewaarsysteem - Soorten digitale ordeningstechnieken zoals mappenstructuur, ordening via thema * Procedurele kennis - Digitale bewaarstechnieken - Digitale ordeningstechnieken Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen

Fiches

Basisgeletterdheid A stroom

Transversaal team									
Basisgeletterdheid Nederlands	Valgebonden ET Nederlands	Basisgeletterdheid Wiskunde-Wet.-Tec.	Valgebonden ET Wiskunde	Basisgeletterdheid Wiskunde	Valgebonden ET STEM	Basisgeletterdheid Economie	Valgebonden ET Economie	Transversale ET Leren	
Indien een individuele leerling de eindterm niet bereikt, dan moet die leerling ten minste de basisgeletterdheid (BG) bereiken.									
BG 21	21	BG 6.1	6.1	BG 6.3	6.3	BG 11.1	11.1 (SC 10) (SC 12)	13.1 (SC 14)	brede basiszorg
	22		6.2		6.4	BG 11.2	11.2 (SC 12)	13.2 (SC 14)	
BG 21	23		6.3	BG 6.2 / BG 6.7	6.45		11.3 (SC 12)	BG 13.1	13.3
	24		6.4		6.46	BG 11.3	11.4	BG 13.2	13.4
BG 22	25	BG 6.4	6.5		6.47		11.5	BG 13.3	13.5
	26		6.6		6.48		11.6	BG 13.4	13.6
BG 23	27		6.7		6.49		11.7 (SC 12)		13.7
	28	BG 6.5	6.8		6.50				13.8
	29		6.9		6.51				13.9
	210		6.10						13.10
	211		6.11						13.11
	212	BG 6.6	6.12						13.12
	213		6.13						13.13
			6.14						13.14 (SC 14)
			6.15						13.15 (SC 14)
			6.16						13.16 (SC 14)
			6.17						13.17
			6.18						13.18
			6.19						
Evaluatie gebeurt door Klassenraad									

Basisgeletterdheid B stroom

Transversaal team									
Basisgeletterdheid Nederlands	Valgebonden ET Nederlands	Basisgeletterdheid Wiskunde-Wet.-Tec.	Valgebonden ET Wiskunde	Basisgeletterdheid Wiskunde	Valgebonden ET STEM	Basisgeletterdheid Economie	Valgebonden ET Economie	Transversale ET Leren	
Indien een individuele leerling de eindterm niet bereikt, dan moet die leerling ten minste de basisgeletterdheid (BG) bereiken.									
BG 21	21	BG 6.1	6.1	BG 6.3	6.27	BG 11.1	11.1 (SC 10) (SC 12)	13.1 (SC 14)	brede basiszorg
	22	BG 6.4	6.2		6.28	BG 11.2	11.2 (SC 12)	13.2 (SC 14)	
BG 21	23		6.3	BG 6.2 / 6.7	6.29		11.3 (SC 12)	BG 13.1	13.3
	24		6.4		6.30	BG 11.3	11.4	BG 13.2	13.4
BG 22	25	BG 6.5	6.5		6.31		11.5	BG 13.3	13.5
	26		6.6		6.32			BG 13.4	13.6
BG 23	27	BG 6.6	6.7		6.33				13.7
	28		6.8						13.8
	29		6.9						13.9
	210								13.10
	211								13.11
	212								13.12
									13.13
									13.14 (SC 14)
									13.15 (SC 14)
									13.16 (SC 14)
									13.17
									13.18
Evaluatie gebeurt door Klassenraad									

Inhoud

Economie	1
Economische en financiële competenties 1ste graad A/B stroom	1
Wiskunde	3
Competenties inzake wiskunde, exacte wetenschappen en technologie 1ste graad A/B stroom	3
Nederlands	8
Competenties in het Nederlands 1 ^{ste} graad A/B stroom	8
ICT en media	12
Digitale competentie 1 ^{ste} graad A/B stroom	12
Computationeel denken 1 ^{ste} graad A/B stroom	13
Mediawijsheid 1 ^{ste} graad A/B stroom	14
Informatievaardigheden 1 ^{ste} graad A/B stroom	16
Fiches	19